

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.VI.20.714/2013/7.szám

A Kúria a dr. Olt György ügyvéd által képviselt I. r. II. r. és III. r. felpereseknek a jogtanácsos által képviselt I. r. és a jogtanácsos által képviselt II. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt a Törvényszéken 16.P.20.835/2011. szám alatt folyamatban volt és az Ítéltábla Pf.IV.20.283/2012/6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. r. alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I. r. felperest, hogy felhívásra fizessen meg az állam részére 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye

I n d o k o l á s :

A M. Takarékszövetkezet által az I. r. felperesnek adott hitel biztosítására a 2009. szeptember 21-én az I. r. felperessel kötött és közjegyzői okiratba foglalt szerződéssel - a II. r. alperes önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló cég - az I. r. alperes 39.000.000 forint erejéig óvadékot biztosított. A II. és III. r. felperesek az ugyanezen a napon kelt szerződésekkel az óvadéki szerződésben foglaltak biztosítására vételi jogot és jelzálogjogot alapítottak az I. r. alperes javára a 2097 hrsz. és a 3265/3/A/14 hrsz. alatti ingatlanokra. A Takarékszövetkezet az I. r. felperessel kötött hitelszerződést az adós szerződésszegése miatt felmondta, követelését az óvadék összegéből kielégítette, ezért az I. r. alperes élt a vételi jogával a II. r. felperes ingatlanán.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az óvadékról szóló megállapodás a Ptk. 200. §-ának (2) bekezdése alapján érvénytelen, mert az az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 100/E. § (1) bekezdése d) pontjába ütközik. Az I. r. alperes a II. r. alperes egyszemélyi tulajdonában álló cég, így költségvetési szerv, amelynek garancia és kezességvállalását a jogszabály tiltja. Kérték ezért az eredeti állapot helyreállítását.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték azzal, hogy az I. r. alperes nem költségvetési szerv, de az Áht. 66. §-ában foglaltak a II. r. alperes vonatkozásában is kivételt tettek a tiltó rendelkezés alól.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Ítéletének indokolása szerint az I. r. alperes nem költségvetési szerv hanem gazdasági társaság, nem szerepel a költségvetési szervek nyilvántartásában sem, így nem is tartozik a felperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezés hatálya alá. Amennyiben értékelni kellene az ügyben az I. r. alperes tulajdonosának tevékenységét, az Áht. 66. §-a szerint a II. r. alperes akkor is kivételt jelent a tiltó rendelkezés alól. A II. r. alperesre vonatkozó speciális rendelkezések, így a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 78-80/B. §-ai és 88. §-a értelmében ugyanis a II. r. alperes maga is tehet garancia és kezességvállalást.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság által kifejtetteket azzal egészítette ki, hogy a II. r. alperes nem volt szerződő fél, az pedig közömbös, hogy az I. r. alperes az óvadék nyújtását milyen anyagi forrás felhasználásával vállalta.

A jogerős ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték annak hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a keresetüknek helyt adó határozat meghozatalát.

A felülvizsgálati kérelem indokolásában előadták, hogy a jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta az Áht. 100/E. § (1) bekezdésének b) pontjában, a Ptk. 272. §-ának (1) bekezdésében és a 200. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, amelyek szerint költségvetési szerv garanciát, kezességet nem vállalhat, a jogszabályi tilalomba ütköző szerződés pedig semmis. Nem voltak figyelemmel a BH1996. 323. számú eseti döntésben foglaltakra sem, a felpereseknek a jogsértő szerződés jogkövetkezményeit ezért el kellett szenvedniük.

Az I. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperesek perköltségben való marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, jogszabálysértés nem történt.

A költségvetési szerv - ahogy az a BH1996. 323. számú eseti döntésben is kifejtésre került - nem vállalhat óvadékfizetési kötelezettséget. A költségvetési szerv azonban egy közfeladatot alaptevékenységként, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott feltételek alapján és vezetés vagy felügyelet mellett ellátó, törzskönyvi nyilvántartásba vett jogi személy. Helyesen állapította meg erre tekintettel az elsőfokú bíróság azt, hogy a gazdasági társaságként - korlátolt felelősségű társaságként - működő I. r. alperes nem költségvetési szerv, amely ennek megfelelően törzskönyvi nyilvántartásba vételre sem került. A felperesek által hivatkozott - a szerződéskötéskor hatályban volt - Áht. 100/E. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak hatálya tehát az I. r. alperesre nem terjedt ki, ezért ez okból a szerződés érvénytelensége nem volt megállapítható.

A II. r. alperes nem volt szerződő fél, de felmerülhet, hogy a tulajdonában álló I. r. alperes által a jogszabály megkerülésének céljával köthette meg az óvadéki szerződést. Az Áht. 100/E. §-a (1) bekezdésének b) pontjába foglalt tilalom azonban a költségvetési szervekre is csak az Áht. 66. §-ban foglaltak kivételével terjedt ki. Tekintettel arra, hogy az Áht. 66. §-ának rendelkezései éppen a helyi önkormányzatok tekintetében tesznek kivételt, nem lett volna kizárt az önkormányzat ilyen jellegű felelősségvállalása sem.

A Kúria mindezek alapján - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával - a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felpereseket az I. r. alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján megállapítható ügyvédi munkadíjjal arányos jogtanácsosi munkadíjból álló költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati illetéket a Pp. 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának

(2) bekezdése és 15. §-a (1) és (3) bekezdése alapján - tekintettel a II. és III. r. felperesek illetékmentességére - az illetékfeljegyzési joga folytán az I. r. felperes viseli.

Budapest, 2014. február 11.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

Szné

A kiadmány hitelül:
tisztviselő